

PRAWO KONSTYTUCYJNE

SEMESTR ZIMOWY 2016/2017

mgr Anna Kuchciak

KWESTIE ORGANIZACYJNE

KONTAKT I KONSULTACJE

WARUNKI ZALICZENIA

DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEBIEGU ZAJĘĆ

ZALECANA LITERATURA PRZEDMIOTU

ZAKRES MATERIAŁU

Art. 87 Konstytucji RP

1. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: **Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia.**
2. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, **akty prawa miejscowego.**

- 1) Konstytucja,
- 2) ustawa,
- 3) ratyfikowane umowy międzynarodowe,
- 4) rozporządzenie,
- 5) akty prawa miejscowego.

Art. 91 ust. 2. **Umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie** ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową.

Art. 234

1. Jeżeli w czasie stanu wojennego Sejm nie może zebrać się na posiedzenie, Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów wydaje **rozporządzenia z mocą ustawy** w zakresie i w granicach określonych w art. 228 ust. 3-5. Rozporządzenia te podlegają zatwierdzeniu przez Sejm na najbliższym posiedzeniu.
2. Rozporządzenia, o których mowa w ust. 1, mają charakter **źródeł powszechnie obowiązującego prawa.**

źródła prawa powszechnie obowiązującego→ **z a m k n i ę c i e** (przedmiotowe i podmiotowe)

(np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego
z 28 czerwca 2000 r.; sygn. akt K25/99)

źródła prawa wewnętrznie obowiązującego→ **system o t w a r t y** (wyrok TK z 1 grudnia 1998 r.; sygn. akt K21/98)→ **hierarchiczność**

KONSTYTUCJA

np. ...
Wielka Karta Swobód – 1215 r.
Złota Bulla – 1222 r.
Konstytucja *Nihil Novi* – 1505 r.
...

Konstytucja Stanów Zjednoczonych
– 1787 r.

Konstytucja 3 Maja - 1791 r. ...

o 1921 r.

1935 r.

o 1952 r.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
z 2 kwietnia 1997 r.

uchwalenie Konstytucji RP przez Zgromadzenie Narodowe – 2 kwietnia 1997 r.

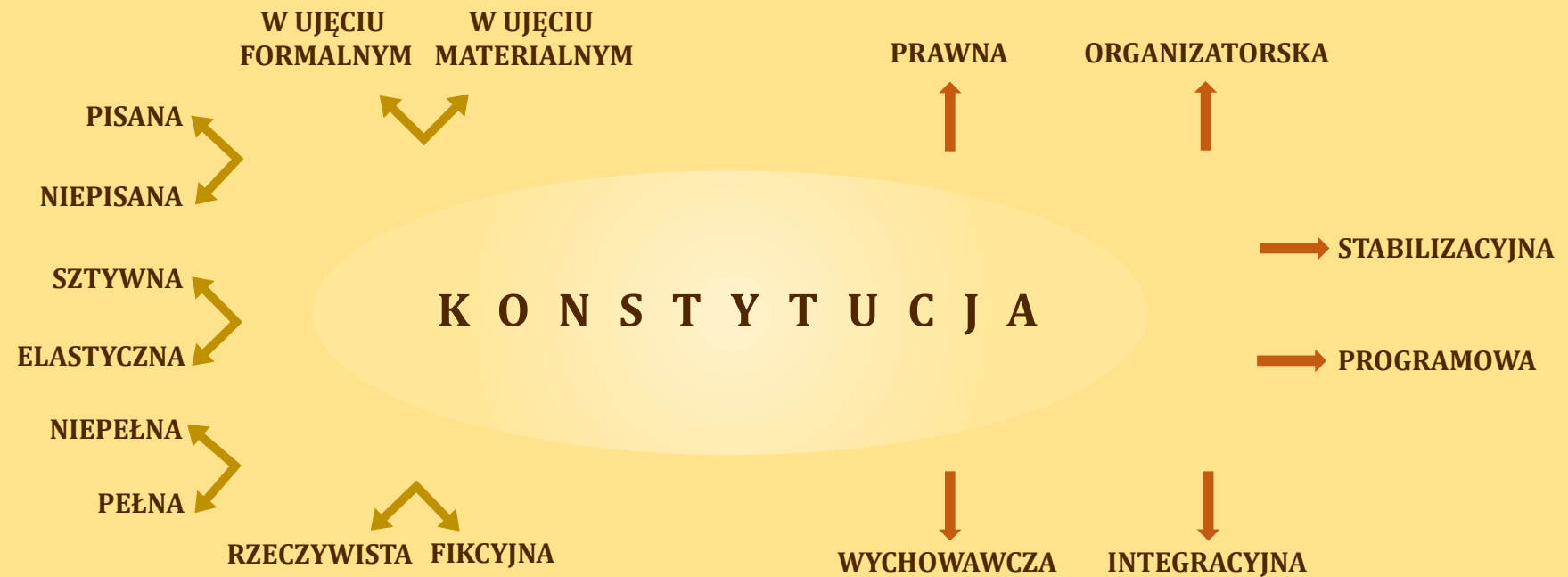
referendum konstytucyjne – 25 maja 1997 r.
(wzięło w nim udział 42,86% uprawnionych)

wejście w życie Konstytucji – 17 października 1997 r.
(art. 243 Konstytucji RP)

obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 marca 2001 r. o sprostowaniu błędów
ustawa z dnia 8 września 2006 r. o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
(art. 55 Konstytucji RP)

ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
(w art. 99 Konstytucji RP dodano ust. 3)

SZCZEGÓLNE CECHY KONSTYTUCJI

NAJWYŻSZA MOC PRAWNA

NADRZĘDNOŚĆ W SYSTEMIE ŹRÓDEŁ PRAWA

„(...)ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako **prawa podstawowe** dla państwa (...)” fragm. Preambuły Konstytucji RP

Art. 8 Konstytucji RP

- 1.Konstytucja jest **najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej**.
- 2.Przepisy Konstytucji stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej.

(np.wyrokTrybunałuKonstytucyjnegoz30czerwca2009r,K14/07)

SZCZEGÓLNY TRYB ZMIANY

„Art. 235 Konstytucji RP

- 1.Projekt ustawy o zmianie Konstytucji może przedłożyć **co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów, Senat lub Prezydent Rzeczypospolitej**.
- 2.Zmiana Konstytucji następuje w drodze **ustawy uchwalonej w jednakowym brzmieniu przez Sejm** i następnie **w terminie nie dłuższym niż 60 dni przez Senat**.
- 3.Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie Konstytucji może odbyć się **nie wcześniej niż trzydziestego dnia** od dnia przedłożenia Sejmowi projektu ustawy.
- 4.Ustawę o zmianie Konstytucji **uchwala Sejm większością co najmniej 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów** oraz **Senat bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów**.
- 5.Uchwalenie przez Sejm ustawy zmieniającej przepisy **rozdziałów I, II lub XII Konstytucji** może odbyć się **nie wcześniej niż sześćdziesiątego dnia po pierwszym czytaniu projektu tej ustawy**.
- 6.Jeżeli ustawa o zmianie Konstytucji dotyczy przepisów **rozdziału I, II lub XII, podmioty określone w ust. 1** mogą zażądać, **w terminie 45 dni od dnia uchwalenia ustawy przez Senat, przeprowadzenia referendum zatwierdzającego**. Z wnioskiem w tej sprawie podmioty te zwracają się do Marszałka Sejmu, który zarządza niezwłocznie przeprowadzenie referendum w ciągu 60 dni od dnia złożenia wniosku. Zmiana Konstytucji zostaje przyjęta, jeżeli za tą zmianą opowiedziała się większość głosujących.
- 7.Po zakończeniu postępowania określonego w ust. 4 i 6 Marszałek Sejmu przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej uchwaloną ustawę do podpisu. **Prezydent Rzeczypospolitej podpisuje ustawę w ciągu 21 dni** od dnia przedstawienia i zarządza jej ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

⇒ RZECZPOSPOLITA
⇒ WOLNOŚCI, PRAWA I OBOWIĄZKI
CZŁOWIEKA I OBYWATELA
⇒ ZMIANA KONSTYTUCJI

→ REFERENDUM ZATWIERDZAJĄCE

NAZWA

TREŚĆ

FORMA

SYSTEMATYKA

OGÓLNA

SZCZEGÓŁOWA

Konstytucja

Preambuła

(zob.np.wyrokTrybunałuKonstytucyjnegoz
11maja2005r,sygn.K18/04)

XIII Rozdziałów

Opracowano na podstawie:

→ Banaszak B., „Prawo konstytucyjne”, Warszawa 2015 r.;

→ Banaszak B., „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej: komentarz”, Warszawa 2012 r.;

→ Garlicki L., „Polskie prawo konstytucyjne: zarys wykładu”, Warszawa 2016 r.